

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 11C/363/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313206617
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Cambelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2018:4313206617.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou JUDr. Ľubicou Cambelovou v spore žalobcu: CD Consulting, s.r.o., so sídlom Příkop č.843/4, Zábrdovice, 602 00 Brno, IČO: 26429705, Česká republika, proti žalovanej: C. B.Š., L..X.XX.XXXX, J. XXX XX D. Č..XXX, o zaplatenie 408 eur s prísl.,

rozhodol:

I. Súd žalobu v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,06 % denne zo sumy 408,00 eur od 27.8.2009 do zaplatenia **z a m i e t a** .

II. Súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 408,00 eur od 27.8.2009 do zaplatenia **z a s t a v u j e** .

III. Žalobca **m á p r á v o** na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca v návrhu na uplatnenie pohľadávky (ďalej aj „žaloba“), žiadal, aby súd stanovil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi: a) zmenkovú sumu 408 eur, b) zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne: zo sumy 408 eur od 13.6.2009 do zaplatenia, c) úrok vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy: 408 eur od 27.8.2009 do zaplatenia, d) zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy, teda 1,36 eur. Žalobca si uplatnil nárok aj na náhradu trov konania, a to na náhradu súdneho poplatku a na náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré vyčíslil.

2. Okresný súd Levice rozsudkom zo dňa 26.5.2015 č.k. 11C/363/2013-54 rozhodol takto: Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi do troch dní od dňa doručenia rozsudku: zmenkovú sumu vo výške 408 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 408 eur od 13.6.2009 do 26.8.2009, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 408 eur od 27.8.2009 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy, teda 1,36 eur a náhradu trov konania za súdny poplatok v sume 24 eur. Súd žalobu vo zvyšnej časti **z a m i e t a**. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania za trovy právneho zastúpenia v sume 76,34 eur, na účet právneho zástupcu žalobcu Fridrich Paľko, s.r.o., číslo: XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený vo E. S..D., do troch dní od dňa doručenia rozsudku.

3. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 31.5.2017 č. k. 9Co/489/2016-97 na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 26.5.2015 č. k. 11C/363/2015-54 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Podľa článku 2 ods. 1 kapitoly I, Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, osoby s

bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto štátu.

5. Podľa článku 2 ods. 1 kapitoly I Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie č. 861/2007“), toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2000 EUR bez akýchkoľvek úrokov, výdavkov a nákladov. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné ani správne veci ani na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci ("acta jure imperii").

6. Podľa článku 3 ods. 1 kapitoly I Nariadenia č. 861/2007, na účely tohto nariadenia je cezhraničným sporom taký spor, v ktorom má aspoň jedna zo strán bydlisko alebo obvyklý pobyt v členskom štáte inom ako v členskom štáte súdu alebo tribunálu konajúceho vo veci. Žalobca je zahraničná právnická osoba so sídlom v Českej republike a žalovaná je fyzická osoba s bydliskom na území Slovenskej republiky.

7. Vzhľadom na to, že žalovaná má pobyt na území Slovenskej republiky, je s poukazom na čl. 2 ods. 1 kapitoly I, oddielu 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, daná právomoc súdu Slovenskej republiky na prejednanie a rozhodnutie tohto sporu. Keďže strany sporu sú z dvoch rôznych členských štátov Európskej únie, pričom žalobca má sídlo mimo územia Slovenskej republiky, v prejednávanej veci ide o cezhraničný spor podľa článku 3 ods. 1 kapitoly I Nariadenia č. 861/2007. Prejednávaná vec patrí do rozsahu pôsobnosti Nariadenia č. 861/2007, nakoľko žalobcom uplatnená pohľadávka spĺňa požiadavku stanovenú v článku 2 ods. 1 kapitoly I tohto nariadenia.

8. Podľa článku 4 ods. 1 kapitoly II Nariadenia č. 861/2007, navrhovateľ začne európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vyplnením vzorového tlačiva A, ako je uvedené v prílohe I, a jeho podaním na príslušný súd alebo tribunál osobne, poštou alebo akýmkoľvek iným komunikačným prostriedkom, ako je fax alebo elektronická pošta, ktorý je prijateľný pre členský štát, v ktorom sa konanie začína. Tlačivo návrhu na uplatnenie pohľadávky obsahuje opis dôkazov, ktoré podporujú pohľadávku, a prípadne sa k nemu pripoja akékoľvek príslušné podporné dokumenty.

9. Podľa článku 5 ods. 1 kapitoly II Nariadenia č. 861/2007, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

10. Podľa článku 5 ods. 2 kapitoly II Nariadenia č. 861/2007, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva na návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13.

11. Podľa článku 5 ods. 3 kapitoly II Nariadenia č. 861/2007, odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

12. Podľa článku 7 ods. 3 kapitoly II Nariadenia č. 861/2007, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

13. Podľa článku 19 kapitoly II Nariadenia č. 861/2007, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

14. Súd podľa článku 5 ods. 2 kapitoly II Nariadenia č. 861/2007 vyplnil časť I vzorového tlačiva C na odpoveď a doručil ho žalovanej spolu s návrhom žalobcu a fotokópiou zmenky. Žalovanú súd okrem iného na uvedenom tlačive poučil, že môže odpovedať vyplnením časti II tohto tlačiva a jeho zaslaním súdu alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom do 30 dní od doručenia tlačiva na uplatnenie pohľadávky spolu s tlačivom na odpoveď. Žalovaná napriek riadnemu doručeniu písomností na návrh žalobcu nereagovala a súdu v lehote stanovenej v článku 5 ods. 3 kapitoly II Nariadenia č. 861/2007 odpoveď na návrh nedoručila.

15. Pri postupe podľa Nariadenia č. 861/2007 je súd povinný rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho konania, a to najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania a o spôsobe a rozsahu dokazovania, ktoré je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia. Z článku 19 tohto nariadenia vyplýva, že pokiaľ nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Nariadenie č.861/2007 nevyklučuje, aby súd nariadil vo veci pojednávanie. Súd považoval za potrebné nariadiť pojednávanie za účelom vykonania dokazovania, a to oboznámením exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/239/2010, predovšetkým so Zmluvou o úvere, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru.

16. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je totiž súd v každom štádiu konania a v každom druhu konania povinný z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský právny vzťah. Jednou zo základných zásad Európskej únie je zásada, podľa ktorej sú členské štáty povinné zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a zároveň sú povinné zabezpečiť, aby sa nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách neuplatňovali, príp. aby neboli záväzné. Aplikáciou procesného práva má súd túto povinnosť naplniť, čo znamená, že v prípade uplatnenia nároku zo zmenky musí súd ex offio skúmať, či vystaviteľom zmenky nie je spotrebiteľ. Aj keď vnútroštátna právna úprava platná do 31.12.2010 umožňovala používať zmenky aj v spotrebiteľskom vzťahu, použitie zmenky ako takej v spotrebiteľskom právnom vzťahu v skutočnosti nebolo v súlade s právom EÚ na ochranu spotrebiteľa. Vnútroštátna právna úprava do 31.12.2010 nezabezpečila totiž vhodnú ochranu spotrebiteľa na základe Smernice Rady 87/102/EHS v konaní o nároku zo zmenky a zákonodarca túto skutočnosť zmenil až zrušením dovtedajšieho zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. a prijatím nového zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 1.1.2011. Zmenkové právo ako také v súdnom konaní znevýhodňuje žalovaného zmenkového dlžníka a keďže podľa článku 7 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky právo EÚ má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, vnútroštátna právna úprava, ktorá umožnila za istých okolností do 31.12.2010 zmenky používať aj v spotrebiteľských vzťahoch, nemôže byť akceptovaná bezvýhradne. Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku zo zmenky, ak došlo k ich použitiu spotrebiteľských vzťahoch, nemožno vychádzať výlučne z predloženej zmenky, ktorá predstavuje samostatný abstraktný záväzok neakcesorickej povahy. Ak by totiž súd vôbec nemal možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a skúmať, či neobsahuje nekalé zmluvné podmienky, išlo by o výrazné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi.

17. Súd poukazuje aj na Spoločné stanovisko prijaté občiansko-právnym kolégiom a obchodnoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu SR dňa 20. 10. 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa (publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí SR pod č. 93/2015). Podľa tohto stanoviska I). ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku

doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že 1.) pokiaľ z akýchkoľvek okolností v prejednávanej veci vyplynie konajúcejmu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2.) pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok, zohľadňujúc ich rozsah a povahu pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. II.) Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. III.) Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.

18. Na uvedené stanovisko následne reagoval i zákonodarca a to prijatím zák. č. 438/2015 Z. z. účinného od 23. 12. 2015, ktorým bol zmenený zák. č. 191/1950 Z. z. Podľa nového znenia ust. § 17, ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy (ods. 1 veta druhá). V konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliada na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa ods. 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou (ods. 2).

19. Súd pojednával v neprítomnosti žalobcu, nakoľko bol riadne predvolaný, svoju neúčast' ospravedlnil poukazujúc najmä na zásadu hospodárnosti konania a pracovnú zaneprázdnenosť konateľa spoločnosti. Súd pojednával v neprítomnosti žalovanej, ktorá bola riadne predvolaná a nepožiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

20. Súd sa oboznámil s návrhom na uplatnenie pohľadávky, s originálom zmenky, s výpisom z obchodného registra vedeného Mestským súdom v Prahe, oddiel C vložka č.81616. Súd s poukazom na vyššieuvedené závery a s poukazom aj na § 295 CSP, vykonal aj dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, pretože to považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd sa oboznámil so zmluvou o úvere č.4820006, Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/239/2010.

21. Žalovaná ako vystaviteľka vystavila dňa 3.2.2009 v Nových Zámkoch zmenku na zmenkovú sumu 408 eur, ktorú sumu spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 13.6.2009sa zaviazala zaplatiť pri predložení na rad POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava. Splatné „POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25,811 09 Bratislava „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Zmenka obsahuje meno a priezvisko vystaviteľky, jej bydlisko a rodné číslo, podpis vystaviteľky. Na rube zmenky je obsiahnutý nasledovný text: Namiesto nás na rad CD Consulting, s.r.o., K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO: 264 29 705. Jedná sa o rubopis, ktorý je podpísaný konateľom obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., I. V.. Na zmenke je uvedené číslo zmluvy 4820006. Zo zmenky vyplýva, že do zmenky bol vpísaný údaj o zmenkovej sume a údaj o dátume začiatku úročenia.

22. Zo Zmluvy o úvere č. 4820006 (ďalej aj „Zmluva o úvere) vyplýva, že ju uzavrel 3.2.2009 ako veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807598 so žalovanou ako dlžníčkou na predtlačenom formulári, ktorej súčasťou sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru (ďalej aj „Všeobecné podmienky“). Na základe Zmluvy o úvere veriteľ poskytol žalovanej úver v sume 200

eur. Žalovaná sa zaviazala túto sumu veriteľovi vrátiť zvýšenú o 196 eur, t.j. celkovo mu zaplatiť 396 eur, a to v 12 mesačných splátkach po 33 eur. Zmluva neobsahuje údaj o RPMN, ani údaj o úroku. Dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania.

23. V bode 17. Všeobecných podmienok je obsiahnutá Dohoda o vyplnení zmenky v tomto znení: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

24. Podľa Čl. I, § 5 ods. 3 Zákona zmenkového a šekového, úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

25. Podľa Čl. I, § 11 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

26. Podľa Čl. I, § 13 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, indosament treba napísať na zmenku alebo na list s ňou spojený. Musí ho podpísať indosant (kto zmenku rubopisom prevádza).

27. Podľa Čl. I, § 14 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

28. Podľa Čl. I, § 33 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, zmenku možno vystaviť: na videnie, na určitý čas po videní, na určitý čas po dáte vystavenia, na určitý deň.

29. Podľa Čl. I, § 34 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

30. Podľa Čl. I, § 48 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, majiteľ môže postihom žiadať:

- 1.zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
- 2.šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
- 3.trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
- 4.odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

31. Podľa Čl. I, § 75 Zákona zmenkového a šekového, vlastná zmenka obsahuje:

- 1.označenie, že ide o zmenku pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná,
- 2.bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu,
- 3.údaj zročnosti,
- 4.údaj miesta, kde sa má platiť,
- 5.meno toho komu, alebo na rad koho sa má platiť,
- 6.dátum a miesto vystavenia zmenky,
- 7.podpis vystaviteľa.

32. Podľa Čl. I, § 76 ods. 2 Zákona zmenkového a šekového, o vlastnej zmenke, v ktorej niet údaja zročnosti, platí, že je zročná na videnie.

33. Podľa Čl. I, § 77 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o indosamente (§§

11 až 20), zročnosti (§§ 33 až 37), platení (§§ 38 až 42), postihu pre neplatenie (§§ 43 až 50, 52 až 54), platení pre česť (§§ 55,59 až 63), odpisoch (§§ 67 a 68), zmenách (§69), premlčaní (§§70 a 71), dňoch pracovného pokoja, počítaní lehôt a zákazu dní odkladu (§§72 až 74).

34. Podľa Čl. I, § 78 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, vystaviteľ vlastnej zmenky je zaviazaný rovnako ako prijímateľ cudzej zmenky.

35. Podľa Čl. I § 17 ods. I zák. č. 191/1950 Zb., v znení platnom a účinnom od 23.12.2015 kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

36. Podľa Čl. I. § 17 ods. 2 zák. č. 191/1950 Z. z., v znení platnom a účinnom od 23.12.2015, v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihladne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

37. Podľa § 39 O. z., neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

38. Podľa § 52 ods. 1 O. z., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

39. Podľa § 52 ods. 2 O. z., ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

40. Podľa § 52 ods. 3 O. z., dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

41. Podľa § 52 ods. 4 O. z., spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

42. Podľa § 53 ods. 1 O. z., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

43. Podľa § 53 ods. 2 O. z., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

44. Podľa § 53 ods. 4 O. z., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré
k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

45. Podľa § 53 ods. 5 O. z., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

46. Podľa § 54 ods. 1 O. z., zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

47. Podľa § 2 zák. č. 258/2001 Z. z., v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere (ďalej aj zák. č. 258/2001 Z. z.), na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky úveru alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

48. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z., veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

49. Podľa § 3 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

50. Podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z., v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

51. Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1, 3, 4 O. z., keďže bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu ako dodávateľom, ktorý konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a medzi žalovanou ako spotrebiteľkou, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Dôkazné bremeno na preukázanie tvrdenia, že nešlo na základe zmluvy o úvere o spotrebiteľský úver, na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon povolania, je na veriteľovi, ktorý úver poskytol. Vierohodným preukázaním o tom, že úver sa poskytol na výkon povolania dlžníčky, nemôže byť len všeobecný údaj o poskytnutí úveru na výkon povolania, z ktorého bližšie nevyplýva, o aké povolenie ide a či v skutočnosti sa úver poskytol na výkon povolania. Samotné prehlásenie žalovanej o tom, že finančné prostriedky sú poskytované na výkon zamestnania, povolania, podnikania, iný účel, je predtlačené, pričom na potvrdenie účelu úveru postačovalo podľa zmluvy o úvere len formálne označenie (v danom prípade križikom), bez bližšieho uvedenia, napr. slovného, o aké povolenie ide. Žalobca nepreukázal, že veriteľ konal v dobrej viere, že žalovaná nie je spotrebiteľka. Nepredložil súdu žiaden dôkaz, z ktorého by vyplynulo, že žalovanú mohol považovať v čase uzavretia zmluvy o úvere za fyzickú osobu, ktorá nie je spotrebiteľkou. Súd preto vychádzal pri rozhodovaní z toho, že zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu mala charakter spotrebiteľskej zmluvy. Zmluva o úvere bola pre žalovanú ako spotrebiteľku vopred predpripravená a žalovaná nemala vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy.

52. Žalobca si v tomto konaní uplatnil právo vyplývajúce z vlastnej zmenky vystavenej žalovanou. Zmenka bola vystavená žalovanou na rad POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598. Zmenka bola prevedená nedatovaným indosamentom na rad indosatára CD Consulting s.r.o., so sídlom K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika IČO: 264 29 705, ktorý je v tomto konaní žalobcom. Indosamentom dochádza k prevodu všetkých práv zo zmenky, v zmysle Čl. I, § 14 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového. Zmenka vystavená žalovanou je zmenkou vystavenou na videnie, tzv. vistazmenkou, ktorá je splatná pri predložení, podľa Čl. I, § 34 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, pričom musí byť predložená na platenie do jedného roka od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Podľa tohto zákonného ustanovenia vystaviteľka tejto zmenky lehotu na predloženie zmenky predĺžila, keď stanovila „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti vlastnej zmenky v zmysle Čl. I, § 75 Zákona zmenkového a šekového. Obsahuje označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú tam uvedenú peňažnú sumu v tam uvedenej mene, údaj miesta, kde sa má platiť, meno toho na rad koho sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky, podpis vystaviteľa. Zmenka je zročná na videnie. V zmenke je uvedená okrem zmenkovej sumy aj výška úrokovej miery - zmenkový úrok 0,25% denne, pričom je uvedený aj dátum, od ktorého sa úrok počíta.

53. Súd prihladol na to, že po rozhodnutí súdu prvého stupňa bolo prijaté Spoločné stanovisko občiansko-právnym kolégiom a obchodnoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu SR dňa 20. 10. 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa (publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí SR pod č. 93/2015), tak ako súd vyššieuviedol. Súd prihladol aj na to, že po rozhodnutí súdu prvého stupňa došlo aj k novele ustanovenia § 17 zák. č. 191/1950 Zb. a podľa Čl. I. § 17 ods. 2 zák. č. 191/1950 Z. z., v znení platnom a účinnom od 23.12.2015, v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihladne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Súd prihladol aj na právny záver Krajského súdu v Nitre uvedený v zrušujúcom uznesení. Súd z úradnej povinnosti preto skúmal, či základom zmenky je spotrebiteľská zmluva a či táto zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

54. Súd dospel k záveru, že Dohoda o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou Všeobecných podmienok - bod 17 a Zmluvy o úvere je neplatná, pretože ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd poukazuje na to, že obsah dohody o vyplnení zmenky žalovaná nemohla ovplyvniť a ani konkrétne znenie dohody o vyplnení zmenky nebolo so žalovanou ako spotrebiteľkou individuálne dojednané. Dohoda o vyplnení zmenky spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to pre nezohľadnenie práv spotrebiteľa a umožnenie vymáhať plnenie bez posudzovania náležitostí zmluvy o úvere v zmysle predpisov spotrebiteľského práva. Súd poukazuje na to, že vyššieuvedená dohoda o vyplnení zmenky umožňuje vyplniť zmenkovú sumu vo výške všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky, čo je v rozpore s obmedzením vyplývajúcim z ust. § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z. v znení platnom a účinnom od 1.1.2008 do 31.12.2010, v zmysle ktorého zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Dohoda o vyplnení zmenky vzhľadom na jej znenie nezohľadňuje právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, odporuje ustanoveniu § 54 O. z. a preto na základe takejto dohody zmenka nemohla byť platne vystavená a ani platne indosovaná.

55. Súd vzhľadom na vyššieuvedený právny záver rozhodol o nároku žalobcu, v časti žaloby, v ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia zmenkového úroku 0,06 % denne zo sumy 408 eur od 27.8.2009 do zaplatenia zamietol. Zmenka bola vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z., pretože vychádzajúc z poskytnutého úveru 200 eur

mohla byť vyplnená na zmenkovú sumu maximálne 260 eur (200 eur a 30 % príslušenstvo z tejto sumy), pričom zmenka bola vyplnená na sumu 408 eur a takto vyplnenú zmenku veriteľ (Pohotovosť, s.r.o. ako právny predchodca žalobcu) nesmel prijať a ani ďalej postúpiť na žalobcu.

56. S poukazom na § 17 ods. 2 zák. č. 191/1950 Zb. v znení platnom a účinnom od 23.12.2015 (v znení zák. č. 438/2015 Z. z.), súd ex offio prihliadal na námietky, ktoré mohol vzniesť spotrebiteľ, aj keď sa ich sám nedovoľoval. Toto zákonné ustanovenie má procesnoprávny charakter, pretože upravuje procesnú činnosť súdu a vzťahuje sa aj na konania začaté pred účinnosťou novely zák. č. 483/2015 Z. z. vzhľadom na chýbajúce prechodné ustanovenia zák. č. 438/2015 Z. z. k úprave účinnej od 23.12.2015. Procesná norma od dňa nadobudnutia svojej účinnosti pôsobí na všetky neukončené spory prebiehajúce na súdoch, za situácie, že zákonodarca nestanovil osobitný (intertemporálny) režim.

57. Súd uvádza, že zo zmenky nevyplýva, dokedy sa má zmenková suma úročiť. Súd je toho názoru, že i keď nie je v Zákone zmenkovom a šekovom uvedené, dokedy možno požadovať úroky zo zmenky, z ustanovenia § 48 Zákona zmenkového a šekového možno vyvodiť, že je možné požadovať ich zaplatenie len do zročnosti zmenkovej sumy, keď od dňa zročnosti má majiteľ zmenky právo požadovať zmenkové úroky v zákonnej výške 6 % ročne od dňa zročnosti. Súd poukazuje na to, že v zásade zmenky pred splatnosťou úročiteľné nie sú, s výnimkou zmeniek zročných na videnie alebo na určitý čas po videní. Ak by bol tento úrok dohodnutý u ostatných zmeniek, takáto doložka by bola považovaná za nenapísanú a nevyvolala by žiadne zmenkovoprávne účinky v zmysle Čl. I. § 5 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového. Zmyslom Čl. I. § 5 Zákona zmenkového a šekového je určenie výšky zmenkovej sumy v prípadoch, že nie je vopred jasné, kedy dôjde k predloženiu zmenky a k jej zročnosti a keď budúca splatnosť je závislá od konania majiteľa zmenky. Oprávnený zo zmenky môže pri splatnosti žiadať zmenkovú sumu zvýšenú o úroky uvedené v zmenke za dobu od vystavenia zmenky, prípadne od iného dátumu na zmenke uvedeného, do splatnosti zmenky. Od splatnosti zmenky má potom nárok len na zákonné úroky 6% ročne zo zmenkovej sumy takto zvýšenej o dojednané úroky. V prípade, ak by po splatnosti zmenky bolo možné požadovať tak dojednané úroky v zmenke, ako aj zákonný zmenkový úrok, znamenalo by to bezdôvodné zvýhodňovanie úrokovovaných zmeniek proti ostatným zmenkám. Pokiaľ ide o dobu, po ktorú vzniká právo na zaplatenie dohodnutých úrokov, súd má za to, že tieto možno uplatňovať len do okamihu splatnosti zmenky, nakoľko po splatnosti zmenky je pôvodný zmenkový záväzok nahradený záväzkom postihovým vyplývajúcim z ust. § 48 Zákona zmenkového a šekového, a teda od splatnosti zmenky je možné požadovať len zákonné úroky 6 % ročne. Súd poukazuje aj na obsah komentára - k § 5 Zákona zmenkového a šekového: ... Konečným termínom pre beh úrokov je deň sroku, od sroku bežia úroky podľa § 48 ods. 1 písm. b), - k § 48 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového:.... Ak vy staviteľ v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní predpísal, že zmenková suma má sa úrokovat' (§ 5 ods. 1) súčasťou nároku sú tiež patričné úroky a treba prirátat' ich výšku k zmenkovej sume. Takto daná výška sumy je základom pre vyrátanie úroku od sroku" (Zmenkové právo komentár, Dr. Karol Kizlink, Dr. Ján Spišiak Heuréka 2005).

58. Súd poukazuje aj na obsah spoločného Stanoviska občianskoprávneho kolégia NS SR a obchodnoprávneho kolégia NS SR zo dňa 20.10.2015, uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR 8/2015, kde sa na str.5 okrem iného uvádza: Odo dňa splatnosti zmenky je v zmysle zákona možné priznať len zákonný zmenkový úrok vo výške 6 % ročne. V prejednávanej veci bol zákonný zmenkový úrok 6 % ročne žalobcom uplatnený a súdom priznaný v rozsudku zo dňa 26.5.2015 od 27.8.2009, preto ani z tohto dôvodu neprichádza do úvahy priznať dojednaný zmenkový úrok 0,06 % denne od 27.8.2009.

59. Súd z vyššieuvedených dôvodov žalobu v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,06 % denne zo sumy 408 eur od 27.8.2009 do zaplatenia zamietol.

60. Podľa § 144 ods. 1 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

61. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

62. Súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku 0,19 % denne zo sumy 408 eur od 27.8.2009 do zaplatenia zastavil, keď žalobca vzal žalobu v tejto časti späť. Vzhľadom na to, že predmetom konania po rozhodnutí súdu druhého stupňa bolo zaplatenie zmenkového úroku len od 27.8.2009, súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku 0,19 % denne zo sumy 408 eur zastavil len od dátumu 27.8.2009 do zaplatenia.

63. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

64. Žalobca mal v konaní čiastočný procesný úspech, avšak procesný neúspech mal len v nepatrnej časti, v časti uplatneného zmluvného úroku. Temer úplný procesný úspech žalobcu je s poukazom na priznaný nárok v rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 26.5.2015 pod č. k. 11C/363/2013-54, v časti výroku rozsudku, ktorá nebola napadnutá odvolaním. Procesný neúspech žalobcu je len v časti uplatneného dojednaného zmenkového úroku za čas od 27.8.2009, ktorý zostal predmetom konania po rozhodnutí odvolacieho súdu. Súd preto rozhodol tak, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od dňa doručenia rozsudku na Okresnom súde Levice v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.